

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamációk küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap”-ra.

Ha lapunk ez évbéni működése elég szerencsés volt, igen tisztelt előfizetőinket a további pártolásra megnyerni, tisztelettel kérjük az előfizetési díjt, — mely évnegyedre 1 frt 50 kr. a „Jogász-Egylet” igen tisztelt tagjainak 1 frt — a kiadó hivatalhoz, Wittich József könyvkereskedésébe mielőbb beküldeni.

Dobolyi Sándor.

Maros-Vásárhely július 16.

Királyhágón tuli több lap felemlité, hogy a „törvényelőkészítő bizottság” tagjai ki-neveztetésöket ma, holnap olvasandjuk a hivatalos lapban.

A bizottság eljárása szabályai, e cikk után nyomban olvashatók.

Több fontos mondandónk van e bizottságra vonatkozólag.

Az iratik ezen szabályozás elején, hogy: a bizottsági elnökséget az igazságügyünister magának tartotta fenn.

Ha ez való, akkor bátran ki merjük mondani, hogy az, a ki ezen szabályozást összeállította, az legkevésbé ismeri azon nagy feladatot, melynek megoldása bizandó a törvényelőkészítő bizottságra, s hogy ezen — az államszerkezetben legfontosabb — bizottság szelleme, mely egész bizottság minden tagjaiba életet lehel, annak irányt ad, az egymaga az elnök leend. Mi, azért, mert a minister rendkívüli képességét e téren nem ismerjük, nem akarjuk annak meglételét kétség alá hozni. De azt határozottan állítjuk, hogy egy minister, legyen az bármily nagy genie, amolyan „Wecker des Jahrhunderts,” ha ministeri hivatásának kellőleg meg akar felelni, akkor teljes lehetlen, hogy a „törvényelőkészítő bizottság” valódi elnöke, s mint ilyen, annak teremő ereje legyen. Egy ily elnökség bármily nagy szellemi és erkölcsi erőt kirekesztőleg igénybe veszen, s ha rendeltetésének meg akar felelni, a törvényelőkészítésen kívül más teendőre nem is gondolhat.

Az igazságminister hát ezen bizottság valódi elnöke nem lehet.

És már ekkor önként következik, hogy a legfontosabb bizottmány vezetése az alelnökre birik.

Itt aztán egy más — és pedig nagyon delicat — kérdés merül fel: hiszi-e a fennforogó bizottság elméleti összeállítója, hogy arra 6000 frtra, — melylyel egy ministeri titkár szokott honoráltatni — egy oly magas műveltségű, teremő szellemet fog megszerezhetni a törvényelőkészítő bizottság alelnökéül, mely a magyar meddő jogvilágban új eget és új földet varáso-lánd? Mi e tekintetben „Tamás” vagyunk, sőt azt hisszük, hogy azt, a ki képes egy oly alelnöki állást elfogadni, melynek feladata leend, a digni-

tarius elnök dicsőítésének előkészítő napszáma-sává szegődni, az már ezen vállalkozás által nyilvánítandja a nagy vállalat megoldásairai képtelenségét.

La grande ame du legislateur est le vrai miracle, qui doit prouver sa mission; írja Roussau (Contrat social II. 7.) Egy ily valódi csuda nem vállalkozik alárendelt szerepre. A kisebb rendű szellem pedig csak felemésztí az ezereket, a nélkül, hogy képes lenne azokat gyümölcsöztetni.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azon saját-ságos eljárást, mely szerint a lejárt országgyűlés a kormány nyal egyetértőleg az államszámvevőszék felállításakor, annak elnökét 12 ezer évi fizetéssel honorálta. Mi itt nem akarjuk ezen magasra hely-zett székeknek a felelős ministerium természetébe ütközését részletezni. Ugy is felszólaltunk mi már egy párszor e lapok hasábjain, ép ezen beleüt-közést felmutatva. Ezúttal csak azt akarjuk ki-fejezni, hogy nekünk nagyon is vissza-snak tet-szik azon eljárás, mely a „kétszer-kettő négy” elnökét, — mert hiszen elvégre is ezen egysze-rűsége szállítható az államszámvevőszék értéke-12 ezer forint évi fizetéssel dotálja, s a szellemileg, erkölcsileg legmagasabb becsű bizottság alelnökét — a ki, a fennebb elmondottak szerint — elnök — 6000 frtal kielégíthetni véli. Il faudrait des Dieux pour donner des lois aux hommes! Isten kívántatnék arra, hogy törvényt hozzon az em-bereknek. Ily legmagasabb szempontból tekinti Rousseau a törvényhozást, míg a számtanról meg se emlékezik. Mi, ellenben kétszerez-zük, épen két-szerez-zük a számtanértékét a törvényhozás becse felett. És ezen tul becsles ártatlan oka részint az elanyagiasodott kor természetében, részint pedig a törvényhozás felséges tudománya iránti apáthiánkban, — hogy ne mondjuk ismerethi-ányunkban — rejlik.

Mi is szívünk teljes melegéből óhajtjuk a „törvényelőkészítő bizottság” felállítását. Az e részbeni óhajításunk szerinti módozatot legköze-lebbi lapunkban részletezendjük.

Dobolyi Sándor.

Az „Ung Lloyd” szerint a „törvény-előkészítő bizottság”- melynek feladata leend az ország-gyűlés elé terjesztendő törvényjavaslatokat formulázni — folyó hó 4-én már felsőbb megerősítést nyert.

Tartalma.

Az I. §. meghatározza, hogy a bizottság az összes miniszteriumnak közvetlen szerve és személyi tekintetben a miniszterelnök alá van rendelve. A bizottságot fogják képezni: egy alelnök (6000 frt fizetéssel és 1000 frt lakpénzzel); 5 rendestag minisztertanácsosi ranggal (ket-tő 5000 frt, három 4000 frt fizetéssel és mindegyik 600 frt l. p.) két titkár (az első osztálytanácsosi ran-gon 2500 frt és 500 frt a második mint miniszteri titkár 1800 frt és 400 frt.); egy kezelő hivatalnok (1200 frt 300 frt.) Szükség esetén szakértők hivatnak meg, kik napdíjakat huznak.

Törvényjavaslatok fölötti határozathozatal, alapel-vek és organicus szabályzatok megállapítása, valamint a szöveg meghatározása alkalmával azon miniszter elnököl kinek rovatába az illető törvényjavaslat tartozik (2. §.) egyéb esetekben a 6. §. szerint az alelnök elnököl.

A bizottság feladata a 3. §. szerint az volna, hogy a miniszter utasításának értelmében és az általa kitűzött elvek alapján törvényjavaslatokat és végrehajtási szabá-lyzatokat alkosson, vagy pedig az egyes szakminiszteriu-

mokban készített tervezeteket az őszhang, a rendszer egy-öntetűségének, a külalak és terminológiának fentartása végett átvizsgálja és véleményezésével ellátja. Továbbá az illető miniszter kívánatára alapelveket is állapítson meg és erre vonatkozó törvényjavaslatokat készítsen. Ezenfelül hatáskörébe tartoznak a nemzetközi szerződések és jogkérdések anyagainak megvizsgálása. Végül véle-ményt adna minden felmerülő fontosabb közigazgatási kérdésre nézve.

A szolgálati eljárásra nézve a 3. §. következő es-hetőségeket alapít meg: Ha az illető szakminister az alapelveket előlegesen meghatározta, és a bizottságtól a törvény szövegezését kívánja, ugy ez előbb az alapelvek fölött ad a miniszternek véleményt; ennek eldöntése után a bizottság a törvény szövegezéséhez lát, vagy, más esetben a miniszter az alapelvek megállapítását kívánja a bizottságtól, vagy, ha a miniszter egy kész törvényjavaslatot ad át, ugy a bizottság ezt a fennálló törvényekkel összehason-lítva megírálja és ítéletét azután írásban közli.

A szöveg végmegállapítása az 5. §. szerint csak összülésben történhetik. A szöveg indokolásával együtt a miniszter kezébe megyen, ki hallónak látja, még szak-értők enquétjét hívhatja egybe. Az ily enquétben a bizott-ság tagjai hivatalból vesznek részt. Az enquete határoz-mányai a minisztert nem kötelezik.

A 6. §. az elnök hatáskörét írja körül: a 7. §. a napirendről és ülésidőről szól, a 8. §. megjelöli a jegy-zőkönyv vezetésének módját. A 9. §. szerint a bizottság nemcsak a miniszterek és minisztertanács módosítványai fölött gyakorol véleményezést, hanem ugyanez történik a felső- vagy alsóház lényegesbb módosításaival, s indítványai-val. A 10. §. értelmében a bizottságakodificáló bizott. könyv-tárát használhatja. A 11. 12. §-ok végül kimondják, hogy a bizottság költségei a miniszterelnökség budgetjében vé-tetnek föl, és hogy a miniszterelnök fog is intézkedni a helyiségek, cséledség és egyéb berendezés felől.

A törvényelőkészítő bizottság tagjainak névsora, mint halljuk, már legközelebbi napokban a hivatalos lapban meg fog jelenni. Egy nagyban elterjedt hír a bizottság alelnökéül Fabinyi Theofilét emlegeti.

Meghívás

a m. orvosok és természetvizsgálók 1872. sept. hóban Mehádián tartandó XVI. nagygyűlésére.

A magyar orvosok és természetvizsgálók ez idei nagy gyűlésüket Magyarország délkeleti szögletében, Mehádián, illetőleg a Herkules-fürdőben tartják meg. Szükséges-e, hogy a művelt közönség figyelmét különösen hívjuk fel a mehádi kerületben fekvő Hercules fürdőre? melynek kitűnő gyógyhatása nemcsak hazánkban, de Európaszerte ismeretes, melynek híre egy évezredet túlhalad, melynek áldásos forrásainál a szenvedők ezrei kerestek és keres-nek sikeres gyógyulást, nemcsak korunkban s a világ majd minden részéből, hanem a nagy római birodalom virág-zása alatt is, kiknek e források iránt érzett hálás, sőt kegyeletos elismerését annyi, töltük máig fennmaradt em-lékirat bizonyítja. E kitűnő források az orvosok figyelmét a legnagyobb mértékben lekötik, de bő tápot nyerne-k Mehádia és a Herkules-fürdő vidékén a természettudósok vágyai is általában; tágas mező nyílik a fűvész, állat-buvár, geolog és régész, valamint a történetész buvárlatai-nak is, kiknek egyike sem fogja elhagyni a vidéket elé-gületlenül. Növeli még a Herkules-fürdő érdekét az, hogy a Dunának ugaszerű s több helyen borzadályos szikla-cso-portozata a Vaskapuval, Traján útja és hidjának emlékei és maradványai, szemközt vele a Széchenyi-ut, a korona-kápolna stb. mint az utasra nézve már önmagukban is rendkívüli érdekekkel bíró helyek, csak néhány órányira es-nek a fürdőhelytől.

Midőn a nagygyűlés ügyvivői a baha s a külföld t. cz. orvosait és természetvizsgálóit ezen gyűlés látoga-tására ezennel tisztelettel felhívják, tájékozás végett a kö-vetkezőket bocsátják köztudomásra:

1) Ezen nagygyűlés f. év szeptember 16-án kezdő-dik és szeptember 21-dikén végződik.

2) Az alapszabályok értelmében a nagygyűlés meg-hívott tagja gyanánt tekintetik az egyetemes orvosi és gyógyszerész kar, valamint tagjai lehetnek mindazok, kik állásuk vagy hivatásuknál fogva a természettudományok valamelyik ágával, továbbá régészet, gazdaszat, vagy mü-iparral tudományosan foglalkoznak, vagy azoknak őszinte kedvelői. (A közülésekben a nők is mindenkor szívesen láttatnak.)

3) A tagok beiratása egy külön bizottmány előtt történik szeptember 13-, 14-én és 15-én a Herkules fürdő-

ben (Mehádia mellett,) délelőtt 9—12 és délután 3—8 óráig, hol minden tag a 6 frtnyi beiratási díj lefizetése mellett kap egy felvételi jegyet, mely által jogosítva van a köz- és szaküléseken, a közönnepélyekben és kirándulásokban résztvenni. Ugyanott a szállási utalványok, az aradi XV-ik nagygyűlés évkönyve, a mehádiai helyleirat (topographia) valamint az ezen alkalomra veretett érem fognak minden tagnak kézbesítettetni.

4) A tagok lehetőleg jutányos szállításáról az ügyvivőség gondoskodik. A kellő lépések már eddig is megtették, hogy a tagok nem csak az ország minden részéből, hanem a magyar-osztrák birodalom egész területéről gőzhajón és vasúton féláron utazhassanak Mehádára, illetőleg Orsováig, hol a kellő menynységű kocsikról gondoskodva lesz, melyek az utasokat meghatározott, szabott ár mellett a Herkules-fürdőbe szállítandják.

5) Hogy azonban a nagygyűlés tagjai az említett kedvezményben részesülhessenek, szükséges, hogy magukat ideje-korán igazolási jeggyel lássák el. E tekintetben a résztvevők folyó évi augusztus hó 31-ig Sztupa György gyógyszerész urhoz, a nagygyűlés pénztárnokához (Pest, szenátér, gyógyszerház a „magyar koronához“) méltóztassanak fordulni, ki is a hozzá intézett bérmentes levelekre, melyekhez az illető a felvételi 6 frtnyi díjt, továbbá nevének, állásának, lakhelyének s az utolsó postának pontos feljegyzését melléklék, az igazolási jegyet postán azonnal megküldi.

6) A tagok elszállásolása s ellátása iránt a nagygyűlés székhelyén a Herkules-fürdő katonai parancsnoksága és Tatarczy Károly ur bérlő részéről vendégszerető intézkedések tétetnek; de miután a lakások csupán a fürdőhelyen létező épületekre vannak szorítva, annál inkább szükséges, hogy a tagok magukat jó előre bejelentsek, mert aug. 31-én túl az ügyvivőség a lakásra nézve felelősséget nem vállalhat.

7) A nagygyűlés előiraja a következő:
Szeptember 13-, 14-, 15-én beiratás.
Szeptember 15-én este 7 órakor ismerekedési estély.
Sept. 16-án d. e. 9 órakor megnyitó közülés, azután közebéd.

Sept. 17-én és 18-án szakülések.

Sept. 19-én kirándulás.

Sept. 20-án szakülések.

Sept. 21-én bezáró közülés.

8) Az alapszabályok szerint megállapított szakosztályok következők:

- orvos-sebész, élet-bonczani, állam-orvosi, s társadalmi osztályal.
- növény- és állattani.
- ásvány-, föld- és vegytani.
- természettani és régészeti.
- gazdászati, állatgyógyászati és műipari osztály, mely osztályokat a tagok számára és minőségéhez képest összekapcsolni vagy elkülöníteni is lehet.

9) A szakosztályok helye és gyűlések ideje a nagygyűlés helyén fog közhírré tétetni. Előadásokat bármely művelt nyelven tarthatni.

10) A fönnebbi pontokban jelölt készülétek s egyéb intézkedésekre nézve a nagygyűlés ügyvivő és rendezői, egyetértőleg a Herkules-fürdőben működő bizottmányval, minden kifelhetőt el fognak követni, hogy a XVI-ik nagygyűlés minél tanulságosabb s élvezetesebb lehessen. A

részletekről s időközben fölmerülő körülményekről még egy később kibocsátandó tudósításban fogjuk a tisztelt szakszerveket értesíteni.

Kelt Pesten, 1872. jun. 5.

Kubinyi Agoston elnök, m. k. Szabó József tr., m. k. Rózsay József tr., m. k. a m. orvosok és természetvizsgálók XVI-ik nagygyűlésének elnökei.

Chyzer Kornél tr., m. k. Horváth Gy. tr., m. k. Muuk Manó tr., m. k. Hamary Dániel tr., m. k. a magyar orvosok és természetvizsgálók XVI-ik nagygyűlésének titkárai.

Értesítés

A vallás és közoktatási miniszter ur ő nagyméltósága idei 11441 sz. a kelt rendelete folytán a néptanítók számára vallás és nemzeti különbség nélkül a póttanfolyam az idén is Déván a helybeli állami fitanítóképezde helyiségében jövő hó augusztus 5-től kezdődőleg hat hétig fog megtartatni, mely idő alatt minden ott megjelenő tanító 60 kr napdíjt fog az állam pénztárából nyerni, s az oly tanító, a ki szakában nem jártas és a póttanfolyamon még sem kíván résztvenni, mindaddig, míg ismereteit ki nem pótolja, államségélyben nem fog részesítettetni.

Szállásról a lehetőségig legolcsóbb árért gondoskodva lesz.

A tanítás magyar és román nyelven fog tartatni. Felhívom tehát az ezen póttanfolyamon résztvenni akaró tanító urakat, hogy e hó végéig a póttanfolyam vezetésével megbízott Koós Ferencz helybeli képezdei igazgató tanár urhoz ebbeli nyilatkozatukat benyujtsák, vagy pedig személyesen nálla magukat bejelentsek.

Déván 1872 július 9-én

Bárdosi Gyula
m. tanfelügyelő.

Helyi dolgok.

Földvári Károly üdvözlésére, lapunk legközelebbi számában, s folyó hó 14-én reggel a szegleteken olvashatott plakátokban a gyűléshely és idő ki lévén jelölve, annak következtében M.-Vásárhely mivelt néposztálya és lelkes polgárai, folyó hó 14-én d. u. 6 órakor, körül belől ezeret haladó számban, összesereglettek a nap hőse, Földvári Károly szállása elébe. Heted fél órakor Földvári Károly, bajtársával Szabó Jánossal az épület erkélyén megjelenvén, a nagy néptömeg által szívből fakadott „éljennel“ fogadtattott.

A többször ismételt éljenzés megszűnte után e lapok szerkesztője következő üdvözlő beszédet intézte az 1848—49-ik önvédelem egyik örök hírneves bajnokához:

De más okoknál fogva sem hozhatjuk az idéztük körrendeletet fenálló törvényeinkkel összhangzásba.

Az 1869. IV. t. cz. élen ugyanis azon alaptörvény van kifejezve, hogy az igazságszolgáltatás a közigazgatástól elkülönítettik.

A nagykorúsítás és örökbefogadás jogi természetükénél és mivoltuknál fogva kétségtelenül a magánjog körébe tartoznak, mely okból azokat a mivelt világ minden törvényhozása a magánjogi törvénykönyben szabályozza.

Nálunk is a polg. törvénykönyv intézkedik róluk tüzetesen és meghatározza, hogy a bíróságok teendőit képezik.

A midőn a fentisztelet körrendelet azokat a bíróságok illetőségéből kiveszi, és részben a bel-, részben az igazságügyminiszterium hatásköréhez utalja: e tekintetben az igazságszolgáltatás és közigazgatás között fenálló határvonalat megszünteti.

Egy más igen fontos és ugyancsak az idézett 1869. IV. t. cz. 20. §-ában kifejezett alaptörvénynyel sem egyeztetethetjük össze a körrendelet szóban forgó intézkedéseit.

Azon törvényszakas szerint nem lehet senkit illetékes bírójától elvonni.

Fennálló törvényeink a kiskorúak nagykorúsítására és az örökbefogadásokra a bíróságokat nyilvánítván illetékeseknek; önként következik, hogy nagykorúsítás és örökbefogadások elintézése végett az illetőknek azon joga nyílik, hogy illetékes bírójukhoz folyamodjanak.

Ezen jogot azonban a fentisztelet körrendelet tölök elvonja, arra kényszerítvén őket, hogy a bel-, illetőleg igazságügyminiszteriumhoz, mint közigazgatási hatóságokhoz forduljanak.

Ezekhez járul még egy más aggodalom, az t. i. hogy a felek a nagykorúsítás és örökbefogadás körüli jogaik érvényesítésében azon törvényes kedvezménytől esnek el, hogy netalán sérelmek orvosoltatása végett két, esetleg három folyamodási bíróságot vehessenek igénybe.

A tisztelettel felfejtetteken kívül még czélszerűségi

Legvittebb harczi, kedves barátunk!

A magyar nemzet történelmében több nevezetes pont emelkedik ki az idő rohanó árából, de szerintünk, egyik se oly nevezetes, mint az 1848/49-iki nagy esemény, mely előtt még a Szent László, Nagy Lajos és Hunyadi Mátyás korai is elhomályosulnak, miután azon korszakokban az uralkodók, saját egyéniségök genijében tüntek ki, mint ragyogó fénycsillagok, míg az 1848/49-iki világszerű önvédelemben, a magára hagyatott magyar nép, mint nemzet, saját erején mutatá be, félreismerhetlenül, életrevalóságát, vitézségét, értelmi és erkölcsi nagyságát. E perczen nem feladatunk a feledhetlen történelmi korszak eseményeit részletezni. Hanem azt ki kell emelnünk és fel kel említenünk, hogy mai kedvező helyzetünk, biztosított alkotmányos életünk, azon nagy férfiak művei, a kik, mint azon tűzpróbájú idő becses hagyatékai, intézik és rendezik nemzetünk sorsát, folytonosan növekedő és erősödő jóllétben. Azon férfiak egyike azon political elismert magaslatra segítette nemzetünk helyzetét, melyen ép akkor, midőn a Lajtán tuli birodalmi félrsz tökéletesen chaoticus állapotban volt, a szent István koronájához tartozó nép uralkodójának, a világ egyik legáltalmasabb császára nyújtotta őszinte barátságos jobbát; a másik magyar nagy államférfi az egész pénzvillág gazdag piacán teljes hitelt szerzett a magyar nemzet számára.

Ugyanazon világszerű esemény boldogító és örökre utilizálható eredménye, hogy az akkor egymással szembe, mint ellenség állott nemzetek, egymást ismerni és becsülni tanult népek, egymásnak ép oly őszinte barátaivá nemesültek, mint a minő elhatározott ellenségek azon idő előtt és folyama alatt voltak egymás irányában.

E drága eredmény becsének nem létez elég nagy mértéke.

És már kérdjük: az ily eléggé nem értékesíthető yivmányok eszközöi kik voltak? Elvitázhatatlanul az oly hősek, minőnek te, legvittebb harczi, magadat az egész világ elismerése szerint fényesen bebizonyítottad. (Harsány éljenzés.) Tudjuk mi azt, hogy az elkeseredetten folytatott hadjáratban voltak kétes perczek, melyek szent ügyünket megtöréssel, s a magyar vitézséget elhomályosítással fenyegették. És te drága barátunk, olv resignatióval, mely a legellassicusabb antik kor hőseivel egy dicső koszoruba fűzött, becses életeredet, mint értéktelen vagyont, vetetted a tátongó ágyuk elébe, csak hogy szent ügyünket megvédd, s a magyar fegyver becsületét a szennytől megvéd. Te megvetetted az életet s ép azért megnyerted azt, s dicső resignatiódat mind anyiszor áldásteljes siker koszoruzta. (Szünni nem akaró viharos éljenzés.)

Ép azért jöttünk mi, téged legvittebb harczi üdvözleni, hogy nagy tetteidért, halálra kötelező élet áldo-

kok sem harczolnak a körrendelet szóban forgó intézkedése mellett.

A kérdéselt teendőket ugyanis közel 20 éve, hogy a bíróságok intézik nálunk, a nélkül, hogy valaha e tekintetben számbavehető panasz merült volna fel.

Ha már most tény az, hogy akár a nagykorúsítás, akár az örökbefogadás esetei forognak fenn, ezek elintézése bizonyos tényleges körülmények elárulását és kiderítését teszi szükségessé, melyeket csak is valamely első folyamodási hatóság eszközölhet; és ha kétséget nem szenvedhet, hogy az ekként eljáró és a szükséges adatokat beszerző hatóság egyuttal hivatott is arra, hogy azok alapján határozzon is: felsőbb hatóság, mely sem az esetre vonatkozó körülményeket, sem az illető személyeket autopsiából nem ismeri, rendszerint nem is fogja oly helyesen és czélszerűen az illető eseteket elintézhetni, mint elintézhethné az eljáró első fokú bíróság.

Nagyméltóságod becses figyelmébe ajánljuk még azt is, hogy a felek a körrendelet intézkedései mellett tetemes idővesztéssel lennének megterhelve.

Mert ha kérvényeiket az illető miniszteriumnál beadják, ez azokat legott nem intézhetné el. Kénytelen lenne az eset körülményei kiderítése végett a beadványt a kérelmes lakhelyéhez képest illetékes hatósághoz leküldeni. Minekutána ez a teendőket teljesítette, terjeszthetné csak vissza az ügyiratokat. Ekként egy elintézési actus helyett három válik szükségessé. Hogy ezen le- és felküldözés, le- és felírás tetemes időt vesz igénybe, felfejtenuink nem kell.

Tény az, hogy a mit az első bíróság néhány nap, vagy egy-két hét alatt megfelelően és helyesen végleg elintézhethetne, az a fentisztelet körrendelet rendelkezései mellett hónapokat fog igénybe venni, a mi által a felek érdekei bizonyára érezhető hátrányokat szenvedhetnek.

Ha még fontolóra vesszük, hogy gyakran fordulnak elő oly esetek, melyekben a nagykorúsítás sürgős és ugyszólva rögtöni elintézése égető szükséges, ha meggondoljuk, hogy ez az igen tisztelt miniszteriumok ingerentiajánál fogva merőben lehetlen; igazat fog nekünk adni

TÁRCZA.

A kolozsvári ügyvéd-egylet felirata az árva és gyámhatósági ügyekre vonatkozó körrendelet tárgyában.

Nagymélt. magy. kir. igazságügyminiszter ur!

Nagyméltóságod a belügyminiszter ur ő nagyméltóságával egyetértőleg az árva- és gyámhatósági, valamint gondnoksági ügyekre nézve folyó évi január hó 30-án egy körrendeletet méltóztatott kibocsátani, mely a többek között, a kiskorúaknak nagykorúsítását illető ügyek elintézését a belügyminiszteriumhoz, az örökbefogadásokat pedig az igazságügyminiszterium hatásköréhez utalja.

Ezen intézkedések az erdélyi részek törvénykezési viszonya szempontjából komoly aggodalmakat keltettek fel a tisztelettel aláírt ügyvéd-egyletben, melyeket nagyméltóságod előtt kifejezni hivatásából eredő hazafini kötelemének tartja.

Nagyméltóságod nagyrabecsült figyelmébe ajánljuk azon körülményt, hogy a nálunk hatályban levő polgári törvénykönyv a nagykorúsítás és örökbefogadás teendőit világosan a bíróságok hatásköréhez tartozandóknak nyilvánítja. Ha ezt tekintetbe vesszük: a fentisztelet körrendelet bevezetési tételében kifejezett azon keletkezési okot, hogy t. i. az árva- és gyámhatósági ügyekben a bírói és az 1870. XLII. t. cz. 8. §-ában szabályozott árvaszéki hatáskörök iránt kételyek merültek fel, annál kevésbé tarthatjuk igazoltnak, mert bíránk és árvaszékeink a fennidézett törvény világos rendelkezései mellett egy perczig sem lehettek s lehetnek kétségben aziránt, vajjon mely hatóság hatásköréhez tartoznak a kérdéselt teendők, — mert továbbá az 1870. 42. t. cz. 8. §-ában világosan meg van szabva, hogy az árvaszékek azon ügyekben intézkednek, melyek a rendes bíró illetőségéhez nem tartoznak; ebből azt kell következtetnünk, hogy a hivatolt törvényezikk bíróságainkat a szóban forgó teendőkre nézve törvényen alapuló hatáskörükben megtartotta.

zatkészségedért — Neked szívből fakadó hálaköszönetet mondunk. S miután a múlt a jövőre a legbiztosabb számítást nyújtja, szinte felesleges téged, drága barátunk, felkérni, hogy ha kedves honunkat, koronás fel-séges uralkodónkat bármikor veszély fenyegetné, nagy hatású szolgáltatást ne tagadd meg azoktól. S hogy ily időkre, melyektől Isten minket óvjon, becses és hasznos életed fennmaradjon, szívből kérjük az ég urát, hogy éve-idet még sok időre nyújtsa! Éljen soká, soká éljen boldogul!!

Erre többször ismételt éljenzés harsogott, melynek csilapultával Földvári Károly, az erkélyről így szólt a néphez:

Tisztelt szeretett polgár társaim!

Vitéz honvédek, bajtársak!

Szívből üdvözlöm önöket egyről egyre, minden párt-színezet nélkül — és viszont szíves üdvözlésüket lelkem legforróbb érzetével fogadom, nem magamért, mert arra jogosult igényeim nincsenek, hanem, mert minden nyilvános kegyelet, melylyel polgártársak polgártársaikat tisztelik meg, nemzeti tudatunk, büszkeségünknek és dicsőségre törő lelkeinknek jól esik.

21 évi távollétem után! annyi sok üldözés, annyi sok szenvedés, annyi sok megalázás és annyi hányás ve-tés után itt vagyok újból önök közt tisztelt barátim; hogy mennyire szerettem, mennyire becsültem önöket egyről-egyre, csak távollétem alatt éreztem igazán, hogy e dicső székeföld fővárosához a derék hazafiak közé polgárul tar-tozhattam, külföldön legnagyobb büszkeségem volt, s az most legnagyobb boldogságom, annak csak is most érzem legjobban teljes értékét.

Sok változott, mióta én önöket elhagytam; társa-dalom osztályaiiban a régi egyhangú elfogultságot, azt az érdekeskedő anyagságot új szellemvilág váltotta fel.

Nemzetünk diadalát üli jogainak! Ujjászületésében az első korszak lefolyt.

Nagy férfainkat terhes és élet fontosságu pályán találjuk folytonos működésben és buzgó foglalkozásban, a higgadt ész ovatos fegyverével; de azért nemes tüzzel a tett erők hatalmas rázkódásával harcznak nekik.

Higgyétek tisztelt barátaim, hogy a szellemi erők és a közel multnak véres harcain között az eltérés csakis a használatban vett eszközök különféleségében mutatko-zik, a cél egy „a haza jó léte.”

Ne támadjuk meg tehát sehol az azon egy célra törő jó akaratot, legyen bizalmunk szilárd azon jeles hazafiak iránt, kik a legteresebb viszonyok között és a teremtő ész szövetekével haladtak előttünk,

Legyen jelszavunk a törvények iránti tisztelt, rend-szeret, polgári erény és a béke, de legyen jelszavunk az is, hogy bár minő garázda merény zavarná ezeket, azt megzabolázni, elleneink mindig készen találjanak be-nünket.

Szeressük mindenk fölött a Hazát, hisz a ma-gyar nemzet ősi intézményeinél fogva, a hazaszeret-etben mindig egy volt. Most ugy viseljük magunkat a szeretett haza iránt, hogy öregségünk napjaiban nemes önértéssel és szemrehányás nélkül tekinthessünk vissza a

multra. Midőn minden tettenünk egy akaratra forrott, teremtett, akkor elmondhatjuk a költővel: Sok viszály és csapás ért nemzetet és katonát, de im! azért most is élünk!

Isten áld meg e hazát! és áldja meg önöket tisztelt polgártársaim egyről egyre, tartsanak jövőre is, ké-rem nemes barátságukban és szíves rokon indulataikban.

Éljen a haza!

Éljenek törvényesen megkoronázott királyunk és királynénk, a két testvérország örangyala és anyja!

Éljenek Deák Ferencz nagy hazánkfia! ki hazasze-reteténél, böltségénél fogva nagy küzdelemmel a meglevő ala ott teremtette, érette küzdött, munkált, áldozott, fá-radozott, mert hazájáért dobogó szíve ugy parancsolta, és mert jól tudja, hogy csak is a meglevő alap tartja meg a nemzetet a haza földjén!

Bizunk tehát az isteni gondviselésben! és a szente-sített törvényekben, isteni és emberi igazságnak érzeténél fogva és a józan becsületes magyar népünknek észélyes-ségében, hogy azon politikai elvek, melyek a meglevő alapot teremtették, s melyek ezen alapon megmentették e földet, a magyar nemzet számára, újvilágot teremtettek, minden zaj nélkül újból diadalra emelkednek, s a ma-gyar nemzet a haza földjén megtartva lesz!

Éljen tehát mindenkor minden időben Deák Ferencz nagy hazánkfia.

Ő törte szét szolgásgunk rablánczait!!

És végül tisztelt barátim, polgártársaim fogadják újból legösszintébb hálás köszönetem nyilvánítását azon nagy-mérvű megtiszteltetésért, melylyet igénytelen személyem iránt tanusítottak, nem magamért, hanem azért, mert az önök 48/49-ik baráti és bajtársi hű megemlékezésüknek és hazafiai érzelmeinknek kifolyása, és bizonyossága. Aldja az Isten önöket.

És most Isten velünk senki ellenünk! Éljen!!! Éljen!!! Éljen a Haza.

Ezen többszöri éljenzéssel megszakított beszéd után a nép, számtalan éljenzéssel, ép oly csendesen szét oszlott, mikép a nagy férfi üdvözlésére, saját szíve nemességéből, egybegyűlt volt.

Az igazságügyi miniszter ur ő nagyméltósága folyó évi 5137 sz. a egy rendeletet bocsátott ki, mely-ben több törvényszék arról értesítettik, hogy a „buda pesti magyar gyorsíró-egylet” által kijelölendő egyének gyors-írássági tanfolyamokat fognak nyitni az illető törvényszé-kek s járásbíróságok tagjai számára, kilátásba helyeztet-tén, hogy a gyorsírás ismerete a kinevezéseknél tekintetbe fog vétetni. Ezen rendelet következtében szerencsés va-lék a „buda-pesti magyar gyorsíró egylettől,” mint annak levelező tagja, azon megbízást nyerni, hogy M. Vársárhelyt tanfolyamot nyissak. Az egyleti megbízás foly-tán tudatni kívánom mindazon urakkal, kik a tanfolyá-mon részt venni akarnak, hogy az előadásokat a rom-kat. nagygymnasium 6-ik osztályában megkezdtem. Az órák hétfőn, szerdán s pénteken mindenkor dél után 2

órától 3 óráig tartatnak. Az előadás díjmentes. A tan-folyam addig tart, míg eredményhez jutunk. Gál Do-mokos. (Éljen! Szerk.)

Szini szemle.

— Julius 12 Csütörtökön „A Csikós.”

— Julius 13. Szombaton „Sobri.”

— Julius 14. Vasárnap „A vén bakkancsos”

A két első Szigligetitől, az utolsó Szigetitől. Mind a háromban Bodnár Bandi kun-ágóta volt plébános, mint vendég lépett fel. Ép ez az ok, miért mi e három szindarabot összevontunk, a végre, hogy Bodnár iránti igénytelen nézetünket összesítve megmondjuk.

Bodnár a csikósban, mint Andris bojtár, Sobriban a czimszerepben, a két pisztolyban mint Laczi a Sugár Mihály fia lépett fel.

El kell, előre bocsátólag, ismernünk, hogy Bodnárban sok primitív szini tehetség van, s hogy e mellett elég szenve-dély a szipadi élet iránt, mert hiszen ez eszközölte nálla kétségen kívül, hogy oly fokozatu miveltség mellett, melyre magát önérejei felküzdötte, az egyházi pályáról történt lelépte után rögtön és habozás nélkül, habár ideiglenesen is, a szinpad deszkáztatán keresen magának részint a nemes szórakozást, részint ha arra határozna magát — az életpályát.

Az egyéb iránt, hogy edérék férfi később mire hatá-rozandja magát, nem tartozik semmi tekintetben se e lap keretébe.

Szóljunk itt játékaról, és énekéről.

Bodnár Bandinak már külseje elég szerencsésen van alkotva a végre, hogy a szinpadot megtöltse, s daliás ter-metében a férfiaság teljes kifejezése mellett legkisebb ki-hívó nincs, sőt ellenkezőleg, ritka szerény és nemes maga-tartással találkozunk nálla. Játékán mindjárt ráismer az ember a kezdőre, melyet csak is a routine által megszerez-hető könnyűség hiánya mutat fel. De mégis sok szellemi erővel bír, minden mozdulatára szigoruan figyelni, nehogy legkisebb félrelépést tegyen. A kifejezés azonban egyet-len helyről se marad el nálla, hol azt a darab szelleme, értelmezése kívánja. Arra pedig kiválólag figyelmeztetjük, hogy sebes hangkiejtéseini, melyek leginkább ta-nuskodnak Bodnárnak a szinpadoni nem elég otthonias-ságáról, mielőbb segíteni igyekezzék, mert azok igen gyak-ran azzal a gyorsasággal történnek, hogy magát a szö-veget érthetlenné teszik. Bodnár játékaról szólva, teljes készséggel elismerjük, hogy az, az előadás egyöntetűségét nem csak, hogy meg nem zavarta, de igen sok helyen oly találólag volt adva, hogy a számos néző közönséget meg-

Nagyméltóságod, ha a kérdéselt intézkedéseket igazság-szolgáltatási haladásnak nem tekinthetjük.

Megemlítendőnek véljük még, hogy a felek egy vagy más nagykorúsításnak vagy örökbefogadásnak nagy fon-tosságot tulajdonítván, önmegnyugtásuk végett szemé-lyesen kívánják az intéző hatóságot informálni, esetleg az ügy elintézését sürgetni. A tisztelt körrendelet oly esetekben arra kényszeríti a feleket, hogy Postre utaz-zanak, a mi az itteni lakosoknak, az erdélyi részeknek a központtól való távol fekvése miatt nemcsak tetemes fáradságot, hanem még tetemes költséget is okozna.

A tisztelettel előrebocsátottakban foglaltatnak azon érvek, melyeknél fogva alóliott ügyvédegylet, Nagyméltó-ságodnak a belügyminiszter ur ő nagy méltóságával egyet-értőleg kibocsátott körrendeletét sem a fennálló törvé-nyekkel, sem a célszerűség és oportunitás tekintetével össze nem egvezetetheti.

És ezen okok nyomatéka és sulya adott bátorságot arra, hogy aggodalmainkat Nagyméltóságod előtt őszinte nyíltsággal kifejezván, azon kérésünket terjeszszük elő, hogy az említett körrendelet IX- és X-ik cikkeiben fog-lalt intézkedéseket az erdélyi részekre nézve hatályon ki-vül helyezni méltóztatssék, mert ha az 1869. IV. t. cz. 19. §-a alapján bíróságaink azon helyzetbe hozatnának, hogy állást foglaljanak a gyakran tisztelt körrendelettel szemben, illetőleg bírálatot mondjának annak törvényes-sége felett, ugy vagyunk meggyőződve, hogy aligha lesz-nek képesek abban a törvényesség megkivántatós kellé-keit megtalálhatni, a mit mi sem előidézve, sem bekövet-keztetve látni nem ohajtanánk, mert miniszteriumainknak általunk is megőrizni és fenntartani kívánt tekintélyét csorbíthatnák.

Tisztelettel megjegyezzük még azt is, ha Nagyméltó-ságod az egész körrendeletet az erdélyi részekre nézve megszüntetni méltóztatnák, ez törvénykezési viszonyaink-ban legkisebb hézagot vagy hiányt sem idézne elő, mert fennálló törvényeink mindazon esetekre, melyek abban szabályozták, kimerítő, határozott és világos intézkedése-ket tartalmaznak.

Mindezeknél fogva esedezünk Nagyméltóságod előtt

Méltóztatssék eszközölni, hogy az 1872. január 30. kibocsátott bel és igazságügyminiszteri körrendelet, eset-leg ennek IX. és X. cikkei az erdélyi részekre nézve hatályon kívül helyezettessenek.

A kolozsvári ügyvédegyletnak 1872. május hó 12-én tartott rendes üléséből.

Károlyi Mihály,
egyleti titkár.

Rétmivelés Svájcban.

Europa legnagyobb hegyei között fekvő ezen kis szabad állam hangyaszorgalmával a kopár negyeket is ter-mékenyvé varázsolja; s hol a talaj másképp nem hasz-nosítható, ott gazdag legelők és termékeny kaszálók te-rülnek el. Ez utóbbinak köszönheti, hogy ércbányákban és gabonatermesben szegény hegyei között is képes évente 74,000 mázsa sajtot előállítani, mi Europa pia-czaín igen keresett czikk.

Legjobb, a menyiben legtáplálabb — szénát a ga-bonatermő vonalon felül 2000—3000 láb magasan a tenger felett termelnek. Réteik felemelkednek 6000 lá-big is, sőt a Szentgothárdon 6400 láb magasan, hol egy-szer, augusztus hóban kaszálnak.

A rétmivelés módja következő;

A felszántott földet egy évben rozszzal, másban búk-könnnyel vetik be. Ezek nyomán pár év alatt legtömöt-tebb gyepföldet nyerik. Először a széles levelű füvek kapnak ugyan felül — kivált ha még trágyáza is van a föld, — de ezen ugy segítenek, hogy egy pár évig vagy egészen legelőnek hagyják, vagy 4—5 éven át csak május közepéig legeltetik, miáltal csupán egy kaszater-mést veszítenek. Mindkét esetben az a nyereség, hogy a fü tömöttebb lesz és gazdagabban hajt.

Nagy szerepe van a rétmivelésben egyelőre álló fogakkal ellátott vasboronának is, melylyel minden ta-vaszon a patkánytúrásokat simítják el és gyökereket tép-nek ki.

A nem trágyázott és nem boronált, a trágyázott és boronált s egyforma terjedelmű rétről évenként meny-

nyi szénát kapnak, kitűnik a következő összehasonlításból. Nem trágyázott és nem boronált rét ad 754 fontot; trá-gyázott, de nem boronált rét 1666 fontot, boronált, de nem trágyázott 1541 fontot, trágyázott és boronált 3127 fontot.

Természetesen minden rétre a legjobb trágya, mely legtöbb szénanyagból áll. 1000 font széná elvon a föld-től: 14 font légenyt; 4 font vilsavat; 8 font meszet és keserföldet; 20 font kovanyt; 17 font haméleget és 10 font szikéleget.

Az ezen anyagokból álló trágya a legjobb. Ilyen a nyers kénsavas haméleg 1 1/4 mázsa, egy holdra és 2/3 mázsa csontliszt. Ez utóbbi sok helyen láttam fehéríteni a réteket.

Azonban a marha trágya legtermékenyítőbb, mivel a talajdus termési képességét legtovább fenntartja.

Az őszi trágyázás hasznosabb a tavaszinál. A pos-ványos helyeket ráhintett porond és mészzel javítják.

Egyik nevezetes trágya maga a víz, melyet árkok-ban vezetnek a rétekre. Ezzel késő ősszel — a fagy be-állta előtt, — 10—14 nap folytonosan öntözik rétejeiket. Kora tavasszal, még mielőtt a hó nem ment el egészen, jön a mesterséges folyadékkal öntözés, mely a következő anyagokból áll: trágyafolyadék, vegyítve eső vagy patak-vízzel, árnyékszék tartalommal és utcasárral.

Ez nem a legjobb illattal árasztja el a léget, mire a honunkbeli mezei gazda orrát futoritaná; de az oda-való még drága pénzen veszi meg és bámulatos módon tudja hasznosítani. Ezen ugynevezett folyadék gúléval rendesen naplemente után azonnal megöntözik a lekaszált fü gyö-kereit, sőt a veteményes kertet is. Eredménye az, hogy utánna egy évben négyszer kaszálnak u. m.: május, ju-lius, sept. és november hónapokban. A mezőn csak ugy-szólvá megfonnyasztó szénát és sarjút minden felől szél-től átjárt istállóik padlásán száraztják ki. Kertjeikben pedig oly hamar fejlődnek a vetemények, mint a leggon-dosabban nevelt virágházakban.

Soos Antal.

ragadta, mely a jó szívvél látott vendég talpra esett játkát tapsban ismerte és jutalmazta. Így például, a Két pisztolyban, a Huglivel való jelenésben, a bátor ügyes banditát a közönséget megragadó humorral és könnyűséggel adta.

Énekére vonatkozólag: hangja; tiszta, erőss és csengő, melyet bár ki is jó szívvél hallgat. Az iskola hiányzik nálla, de ezt a hiányt ő annyi érzéssel pótolja, hogy az ember Bodnár népdalaiban örömet elengedi a szabálytalanságot a szívből ömlő meleg érzésért, melyet ő változtatott szép dalait énekl.

In senibus est consilium, mondja, igen helyesen, Seneca; azért legyen szabad Bodnárnak egy szíves tanácsosai szolgálni: Ha nemes szenvedélye a szin-padi életre határozna, melyre egyéb iránt sok tehetségei, külsővel és bensővel, van ellátva, akkor igyekezzék felletre ritka szép és erős hangját művelni. Az most még csak primitív állapotában van és így is gyönyörködtet. De ha azt darabosságától megtisztítja, annak a szükségelt hajlékonyságot megszerzi s az eredetiségében is nagyszerű hangot szépen színelni megtanulja, s azután annak ily módon végrehajtott kimivelése után a szabályozott éneklés és előadás terén, egy ki nem fárasztható gyakorlat segítségével, a kellő ruostinet megszerzi, világszerű énekesé válhatik, annyi erő és szépség van hangjában.

Mind három népszínmű általában jól volt előadva. Azt pedig éppen nagyonis jóba vettük, hogy Boér Emma mint egy érdemelt megtiszteléseül a szép műveltségű yendégnek, mind három darabban fellépett s nagyon corect naiv játékaival s kellemes énekével az előadás becsét valóban emelte. Az ily nemes előzékenységet mi tudjuk becsülni s kellőleg méltányolni.

Dobolyi Sándor.

VEGYES.

Siettransit gloria mundi! Eugenia excsászárnő ékszerei, valamint drága legyezői és napernyői jun. 24-ikén nyilvánosan elárvereztettek Londonban. Az ékszerek jó áron keltek. Egy gyémánt gyűrű (valaha Josephiné császárné tulajdona) 420 font sterlingen, egy kék máru és 11 gyémánttal kirakott óra 1160, egy horgony alakú gyémánt melletti 2150 fonton adatott el. Egy pompás nyakék 41 nagy keleti gyöngyből Bristol marquis által 24000 fonton vétetett meg. — A híres smaragd ékszerek, — melyeket a császárné bizonyos nevezetesebb alkalmaknál hordott, 14,500 fonton keltek el. Egy pár gyémánt fülbevaló 3255 fonton, egy himzett fehér napernyő arany fogantyú és gyémántokkal 115 fonton kelt el.

Az országos tanáregylet ez évi közgyűlése két igen korszerű kérdés megvitatása lón kitűzve. Ezek: az érettségi vizsgálatok, és az évnegyedes osztályozás kérdése. Ez utóbbi felett a középtanoda tanárikar rég pálczát tört. A mi az érettségi vizsgálatot illeti ez legalább gyökerez reformokat igényel, mert alig fog szakember találkozni, ki a modern alakú érettségeiben célvesztett emleprőbálnál egyebet látna. Nemcsak a torturától iszonyodó ifjúság, de a közönség egyáltalán előre üdvözlő az e tárgyban hozandó czélszerű határozatot.

A „**Journal des Debats**” egyik száma hosszabban foglalkozik Andrágy Gyula gróf politikájával, melyről a többek közt következő ítéletet mond. „Távol attól, hogy támadó terveket cáplálna s az orosz birodalom ellen coalition törné fejét, Andrágy gróf ellenkezőleg Németországhoz való közlekedésében eszközt lát arra, hogy a viszonyokat Ausztria-Magyarország és Oroszország közt javítsa. Az utóbbi idő tapasztalatai ezen nézetet teljesen igazolták. A növekedő bensőség a bécsi és berlini cabinetek közt a helyett, hogy a szentpétervári cabinetet Ausztria ellen hangolná, inkább azon eredményre vezetett, hogy azt előzékenységre bírja. Általában ezen intimítás minden nyilatkozata alkalmával Oroszországot Ausztriához közeledni s azt látni lehetett, hogy bécsi képviselője az osztrák kormány előtt a legbarátságosabb nyilatkozatokat tette. Valahányszor Oroszország két nagy szomszédját egyetértésre jutni látja, úgy látszik érezi annak szükségét, hogy a szövetségben harmadiknak főlvé tessék. E tény nem szorul bővebb magyarázatra. Mig Ausztria és Poroszország közt a rivalitás tartott, ez utóbbinak mindenekelett Oroszország ellenségeskedésétől kellett tartania: de mivel végre a bécsi és berlini cabinetek kiengesztelvék, a szent-pétervári kormányt, mely politikájában ép oly eszélyes, mint tisztán látó, magára nézve előnyösebbnek tartja velők egyetértésre jutni, mint elmaradni, és Ausztriát és Németországot már előre ellenségnek tekinteni, s így a maga részéről ahoz járulni, hogy egészen békés közeledések oroszellenes szövetségge nealakuljon. „A cikk azután kifejti, hogy eddig Ausztria és Oroszország különösen a keleti politika terén vetélkedtek egymással. „Ezen helyzet folytán az osztrák s az orosz diplomácia a keleten megszokta, hogy mindenben egymás ellen küzdjön, egymásnak ellentmondjon; Oroszország ügynökei a priori kötelezve érezik magukat annak éppen ellenkezőjét tenni és mondani, mit Ausztria ügynökei tettek és mondottak. Ez így volt megfordítva. Ez mindegyik félre a traditió egy nemévé lón. Levélözünk szerint — mondja a Deb. — Andrágy gróf feltette magában, hogy szakít a traditióval, s a helyett, hogy a vizályokat s ellenmondásokat szaporítsa, érintkezési pontokat keres az orosz politikával: azon iparkodik, hogy a két állam közötti

antagonismus okait, alkalmait és ürügyeit eltávolítsa; főleg azon fáradozik, nehogy az antagonismus krónikussá és flagransá legyen. Ez értelemben jogosan mondhatni, hogy Ausztria-Magyarország mostani külügyministere, ki a többi pontokra majdnem tétlen, ez idő szerint főleg a keleti kérdésekkel foglalkozik.”

Legujabb posta.

— London, július 14. Gualomalai hírek szerint az ottani kormány elvrendelethe a jezsuita rend eltörlését és birtokaiinak bevonását

— A Niearaguai és San Salvadori kormányok is kiigyezkedtek arra nézve, a jezsuitákat elutasítsák.

— London, július 15. A parlamenti ülések hihe főleg megfognak hosszabbítani augusztus 6-ig.

— Zágráb, július 15. Azon kérdés, hogy megadandó e a kormánynak az 1871. évre a budget indemnity szakadástól félelmet keltett fel.

— Pest, 16. Csernátóni Lajost a Jászkon kerület egyhangulag megválasztatta képviselőjének.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1872. július hó 15-én és következő napjain a következő ügyek fognak előadatni.

(Folyt. és vége.)

I. tanács polgári ügyben

Előadó k. t. r. b. Endes Gábor.

Székely Vaszília, Molnár Albert el. egy hajós marom % része i., Buzgó László, Nuridán testvérek e. számoldasos per i., Szabó János urb. kárpot. ügye i., Mújka Anna s t. Mújka Tódor hagyatéka el., Bauer János, Barsai István örökössei e. 264 frt 34 kr i., Furka Juliánna Moische Avrentie e. som. vizs. hely i., Furka János. l. Mózes Lászlósi Andre e. som. vizs. hely. i. Másyilági Izsák, Filep György e. 2472 frt 50 kr i., Peters berger József, Denndürfer János e. 450 frtos váltó kiad i.

II. Tanács polgári ügyekben.

Ádám Rafliu Prasehiva l. George Miku e. örök. rész i. Orbán Sándorné, Hodgyai József s. t. e. zárlat i. Péter Miklósné, László István e. haszonbérletől elmozd i. Csikszéki takarékpénztár, Fodor András e. 10 frt 50 kr i. Guzzány Ferencz, Bodó Ferencz e. som vissz. hely. i. Száva Gergely Mánya Dávid e. 216 frt 40 kr i. Száva Gergely, Mánya Dávid e. 157 frt 95 kr. i.

Előadó k. t. r. b. Ilyés Károly

Zalanit Bencze, Mária s. t. Bencze János s. t. e. szerződés hely i. Fodor András, Biró István e. som. vizs. hely: i. Szabó Márton Pál Márton s. e. som. vizs. hely. i. Darvas Ferencz st. Gál Antal s. neje e. 138 frt. 99 kr i. Monteanu Vaszilika Lóvér község e. 130 frt i. Szigyártó Andr. s. t. Tompa George l. Jákob e. 120 ft. 38 kr. s jár i. Pojéti Mark, Vass János s. t. e. 275 frt s jár. i. Fazakas Mihály, Szabó Ferencz e. 32. frt. 50 kr i. Csiki Györgyné Nagy Sándor e. haszonbéri viszony megszűnt. i. Szekeres Sándor, Vass János s. t. e. 200 frt tőke s jár. i. Dekáni Ernő s. neje — Nagy Lajos e. bizt. i.

III. Tanács bűnügyekben.

Előadó k. t. r. b. Nagy Samu.

Györfi Ferencz s. t. tolvajság, Kerekes János s. t. tolvajság, Fekete Mihály becs. bizt. e. kihág., Czászkan Jákobné testi bizt. e. kihág. Soos Bertalan testi bizt. e. kihág. Pap Luca és Abca testi bizt. e. kihág. Balai István testi bizt. e. kihág. Pacurarr Dumitru testi bizt. e. kihág.

Előadó k. t. r. b. Vajda Simon.

Bakó Sándor becs. bizt. e. kihág. Csikós Elek s. társai gyújtás és csalás. Burján András suly. testi sértés Szőke György és társa gyújtás, Bihari Imre testi bizt. e. kihág. Dudutz Péter s. t. csalás.

Előadó k. t. b. Bárdosi György.

Kendeffi István becs. sértés, Krista Juon l. Gavrilla lopás, Engel Jákob s. t. gyújtás i. Fenichel Jákobné becs. sértés, Dobordán Ferencz becs. sértés, Balogh Rózália becs. sértés, Golgner Moritz család Vas Mihály s. t. testi bizt. e. kihág. Josa Mihály s. t. testi bizt. e. kihág. Vas Palkó s. t. testi bizt. e. kihág. Bark Dumitru köztintezetek és intézkedések e. kihág.

Előadó k. t. b. Stoyka Antal.

Mózes Pál s. t. tulajdon bizt. e. kihág. Birtalan Sándorné becsület bizt. e. kihág. Friedsam Mihály nehé testi sértés, Pileal N. Mateiu becs. sértés, Radu George s. t. e. testi sért. Rinea Jákob testi sért. Dubrin T. Bucur l. á s. Plogo B. Sztanka e. becs. sért. Mucsea Todoruc becs. sért. Dunai Albert becs. sért. Szenyes János s. t. lopás, Delván János testi sértés, Béres Sándor becs. sért. Pász Petre e. testi sértés.

IV Tanács urbéri ügyekben.

Előadó k. t. r. b. Antalfi Gábor.

Bika Szimnion s. t. Br. Radák Istvánné joguda i. e. maj. fekvők megváltása i. Oláh Vasziné s. t. öz. v. Zülich Jánosné e. birtokállomány urb. term. i. br. Rot-hental Henrikné, Fodor Simon s. t. örökössei e. többel és külfekvők visszabocsátása i.

Előadó k. t. r. b. Popovits Szerván.

Majérus Todoruak Bardi Károly e. egy állomány urb. természet i. A kötményei birtokosság részére kinevezett ügygondnok Voith Miklósnak oda való volt urb. e. erdő és legelő szabály: i. Földvári Anna, Serbán Ili e. egy telek állomány visszabocsátása i. Virágháti Judit, Birosa Trifánio e. egy telek majorsági természet i.

Bécsi tőzsdei árkelet

(július 15.)

5% ^o metallique	64.70
5% ^o nemz. államkölcson	64.70
1860. államkötvény	103.70
Bankrészvéný	837.—
Hitelrészvéný	333.50
London	12.70
Ezüst	110.85
Arany	5.37
Napoleon arany	8.9
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	81.50
" " " temesi	79.50
" " " erdélyi	79.50
" " " horvát-slavon	—9—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SANDOR.

Hirdetmények.

1—1

Hirdetmény.

A magyar keleti vasút maros-vásárhelyi indóházánál több rendbeli asztalos, kovács, lakatos, ács, kerékgyártó és kőműves eszközök és szerszámok, ezenkívül különféle építkezési anyagok e hó **18-án csütörtökön délelőtt 9 órakor** készpénz fizetés mellett elárvereltetni fognak.

Mire a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak.

A m. keleti vasút VI.—VII. építészeti osztálya.

5—12

Hirdetmény.

A maros-vásárhelyi takarékpénztár

minden, a t. cz. közönség részéről hozzá betett és ezután betendő pénzek után

6%-os kamatot fizet

folyó évi július 1-ső napjától kezdve.

A m.-vásárhelyi takarékpénztár igazgatósága.

3—3

Végladás

tetemesen leszállított árban.

Különbféle diszmű-, galanteria áruk, china-ezüst-eszközök, tükrök, fésűk, hajkefék, pénz- és szivartárczák, uti- és varrodobozok, kizitáskák, tájékpipák és szivarszipkák, szemüvegek, fénykép-álmok, tásak és gyermekjátékok, női kezdet munkák, s több apróságok nagyválasztékban.

Wittich J. könyvkereskedéseben Maros-Vásárhelyt.